

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

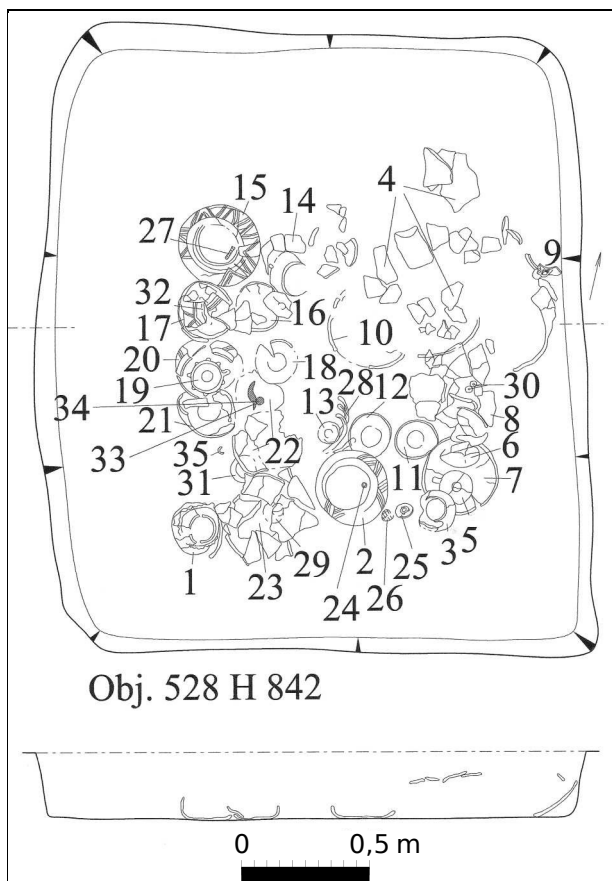
Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 13. Orlovice. Výbava komorového hrobu. (1–23, 29, 31–32 keramika; 24–25 bronzové předměty, 26–Fe, 27–Fe tyčinka, 28–zv. kosti, 30–hliněné přesleny 2×, 33–Fe nůž, 34–Fe koule?, 35–Fe kruh).

Abb. 13. Orlovice. Grabbeigabe aus dem Kammerngrab (1–23, 29, 31, 32–Keramik; 24–25–Bronze; 26–27–Eisenfragmenten; 28–Tierknochen, 30–Tonspinnwirtel 2×, 33–eisernes Messer, 34–eiserne Kugel?, 35–Eisenring.)

zemědělská činnost. Zemřelí v nich byli uloženi v přímé poloze na zádech s hlavou k severu. Hroby neobsahovaly žádné milodary, a proto je jejich datování nejasné. Jeden z hrobů byl orientován ve směru V–Z a kromě značně dislokované kostry obsahoval 4 nádoby.

Blanka Mikulková

Resumé

Orlovice (Bez. Vyškov). „Lysá hora“. Bei der Rettungsgrabung wurde das Brandgräberfeld aus der Hallstattzeit und vier Skelettgräber wahrscheinlich aus der Latènezeit gefunden.

PAMĚTICE (OKR. BLANSKO)

Doba laténská (LT B–C1). Sídliště?.

Při detektorové prospekci autora se spolupracovníky na nálezšti Pamětice 3 byl dne 31. 8. 2006 sebrán zlomek okraje grafitové situly s pásem kolkovaných C pod okrajem (obr. 14). Takto zdobené situly patří k charakteristické náplni stupňů LT B–C1 s těžištěm výskytu na střední Moravě, především Prostějovsku (Meduna 1980, 67–68).

Zlomek rozšiřuje dosud nevelký počet lokalit s takto zdobenou keramikou na Malé Hané (kromě Pamětice ještě Krajovánky u Boskovic, Vážany–Štěrchy, Drvalovice 4; Hlava, Vích 2007, 35). Kovové nálezy doby laténské se na lokalitě přes veškerou snahu získat nepodařilo.

David Vích

Literatura

Hlava, M., Vích, D. 2007: Laténské osídlení Boskovicka, *Pravěk NŘ – Supplementum* 17, 11–86.

Meduna, J. 1980: *Die latènezeitlichen Siedlungen in Mähren*. Praha.

Resumé

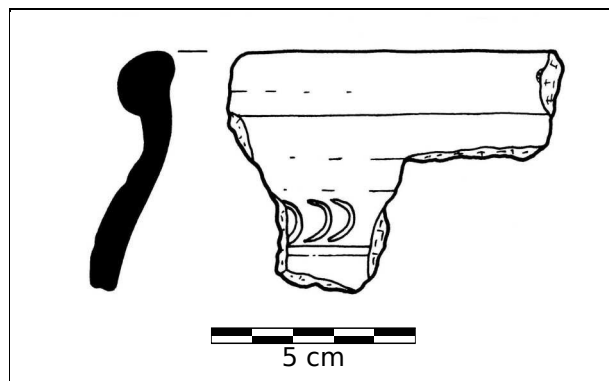
Pamětice (Bez. Blansko). Latènezeit (Stufe B–C1). Stempelverzierte Keramik.

PLUMLOV (OKR. PROSTĚJOV)

„Nad Přehradou“. KLPP – Platěnická kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

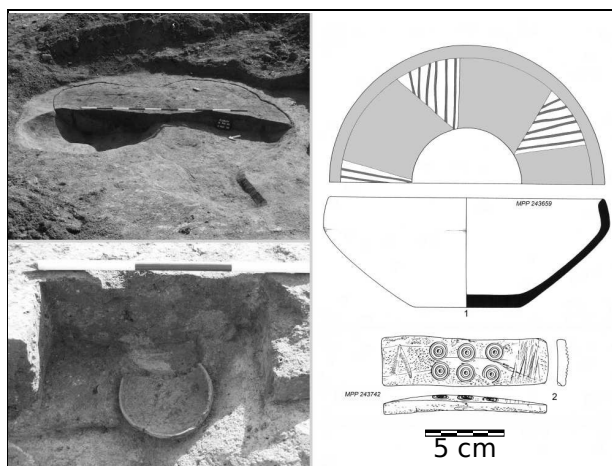
Na přelomu srpna a září roku 2009 probíhal archeologický dohled vyvolaný výstavbou základního technického vybavení pro rodinné domy v poloze „U Boží muky“, k. ú. Plumlov, okr. Prostějov. V prostoru mezi Plumlovskou přehradou a meandrem silnice směřující od Mostkovic k Plumlovu byl během budování stoky dešťové kanalizace zachycen pravěký sídlištní objekt.

Lokalitu samotnou (ZM ČR, 1:10 000, list 24-24-11, širší okolí bodu 192:371) můžeme charakterizovat jako výraznější návrší vystupující nad původně inundační pásmo řeky Hloučely, dnes vodní nádrž nesoucí označení jako Plumlovská přehrada. Nadmořská výška místa s archeologickými nálezy se pohybuje cca okolo 280 až 290 metrů, námi zkoumaný halštatský objekt pak leží na vrstevnici 286 metrů. V těsné blízkosti trasy liniového výkopu bylo již v roce 1953 prokázáno pozdně laténské sídliště (např. Meduna 1980, 322–324, Taf. 106–108); v minulých letech byl v těchto místech povrchovými sběry získán archeologický materiál nejen doby laténské, ale i neolitické kultury s moravskou malovanou keramikou či právě platěnické kultury starší doby železné (nepublikované povrchové sběry P. Fojtíka uložené ve sbírkách Muzea Prostějovska v Prostějově).

Obr. 14. Pamětice. Okrajový zlomek s kolkovaným obráceným C.

Abb. 14. Pamětice. Randscherbe mit eingestempelten umgekehrten C.

Obr. 15. Plumlov. Pohled na prozkoumaný objekt a výběr nálezů z jeho výplně.

Abb. 15. Plumlov. Blick auf das ausgegrabenen Objekt und Auswahl der Funde aus seiner Füllung.

Výplň prozkoumané jámy (obr. 15) poskytla nejen soubor běžné užitkové halštatské keramiky, ale i obdélnou kostěnou destičku zdobenou šesticí soustředných kroužků, která ponejvíce připomíná polotovar rozřad'ovače náhrdelníku (cf. např. Sankot 2009, Abb. 3:16–19, Abb. 6:3). Vedle střepů a třecího kamene, které byly zachráněny A. Gottwaldem z jam v hlínku tzv. knížecí cihelny před více jak sto lety (např. Gottwald 1931, 90), se tak jedná o další doklad sídlištních aktivit nositelů platěnické kultury na území dnešní středomoravské obce Plumlov.

Pavel Fojtík

Literatura

- Gottwald, A. 1931:** *Můj archeologický výzkum. Prostějov.*
- Meduna, J. 1980:** *Die latènezeitlichen Siedlungen in Mähren.* Praha.
- Sankot, P. 2009:** Zum Fundstoff vom Berg Rubín (Nordwestböhmen) und der Bedeutung des Fundorts in der Hallstatt- und Frühlatènezeit. K nálezu fondu z hradiště Rubín a významu lokality v době halštatské a časně laténské. *Archeologické rozhledy* 61, 31–62, Praha.

Resumé

Plumlov (Bez. Prostějov). „Nad Přehradou“. Die Lausitzer Urnenfelderkultur – Platěnice Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

POLEŠOVICE (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Nivy“. Doba halštatská. Doba laténská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Podobně jako v minulých letech také v roce 2009 zde záchranný archeologický výzkum plynule navázal na těžební práce v prostoru místní pískovny (Lečbych 2010). Na této známé polykulturní lokalitě úrodného kraje středního Pomoraví (viz kapitola Neolit) bylo prozkoumáno cca 121 zahloubených objektů. Z typologického pojetí

byly v největším počtu zastoupeny křivkové jamky jako nezbytný doklad husté nadzemní zástavby z různých etap moravského pravěku. Druhou početnou skupinu nemovitých objektů představovaly zásobní jámy většinou pravidelně kruhového či oválného půdorysu, užšího hrdla a zahloubených stěn. Dále je z hlediska sídlištní architektury bezpochyby významné odкрытие pozůstatku laténské chaty obdélného půdorysu se dvěma křivkovými jamkami v kratších stěnách. Z nemovitých nálezů uskutečněných tímto záchranným výzkumem jde především o početné soubory keramiky. Oproti některým předchozím letům záchranný výzkum v roce 2009 nepřinesl žádné významnější drobné nálezy.

Marek Lečbych

Literatura

Lečbych, M. 2010: Polešovice (okr. Uherské Hradiště), *Přehled výzkumů* 50, 312.

Resumé

Polešovice (Uherské Hradiště Dist.). „Nivy“. A sunken hut from the La-Tène period and several more settlement features of the Iron Age were excavated.

PROSTĚJOV (K. Ú. KRASIC, OKR. PROSTĚJOV)

Ulice J. B. Foerstra, „Višňovce“. KLPP – Platěnická kultura, doba laténská (LT A?). Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsíci dubnu 2009 proběhl záchranný archeologický výzkum související s výstavbou domu s bytovými apartmány v Prostějově–Krasicích (parc. č. 259/2).

Lokalita samotná (ZM ČR, 1:10 000, list 24-24-12, okolí bodu o souřadnicích 113 mm od Z a 221 mm od J sekční čáry) se nachází v rovinatém terénu nivy říčky Hloučely, v jihozápadní části intravilánu města Prostějova. Nadmořská výška se v tomto prostoru pohybuje v rozmezí 236 až 238 metrů. Sprašové podloží kryjí mocná sídlištní souvrství s vrstvou hnědočerné ornice. Jedná se o severní okraj polní trati „Višňovce“ – polohy, která je známa archeologickými nálezy již od počátku 20. století (např. Šrot 1975, 64). V letech 1997 až 1998 (např. Procházková 1999; Procházková, Prudká 1998) a následně i v roce 2007 (Šmíd 2008) bylo prokázáno výrazné osídlení místa komplexem lužických popelníkových polí, a to z průběhu celého jeho trvání, tj. od počátků mladší doby bronzové až do pozdně halštatského období.

Celkem bylo prozkoumáno 8 sídlištních objektů, z nichž sedm náleží platěnické kultuře starší doby železné a jeden pak zřejmě časně laténskému období. Zvláštní pozornosti si zaslouží především halštatský objekt K 500 (obr. 16 vlevo), který můžeme označit za zásobní jámu – silo a jeho objem stanovit na cca 10 m³. Jeho výplň poskytla, vedle velmi početné kolekce keramiky platěnické kultury, též torzo hliněné přenosné pícky, „ochrany ohně“ či vykuřovadla (obr. 16 vpravo), tedy poněkud zvláštního předmětu, který se v kontextu halštatských sídlišť objevuje spíše ojediněle (například Venclová 2008, 114, obr. 69:4–5).

Pavel Fojtík